

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 3Cb/115/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514205367
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Bitalová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8514205367.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Oľgou Bitalovou v právnej veci žalobcu: Železnice Slovenskej republiky, Bratislava, Klemensova 8, 813 61 Bratislava, IČO: 31 364 501, proti žalovanému Slovenský rybársky zväz, Miestna organizácia SRZ Orlov, Biely Dom, Lipová alej 511, 065 44 Plaveč, IČO: 00 178 209, pr. zast. Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Námestie sv. Egídia 93, 058 01 Poprad, IČO: 44250029 v konaní o zaplatenie 2.579,69 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi istinu 254,67 eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 17.10.2014 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu istinu 2.579,69 eur s prísl. na tom skutkovom základe, že žalovaný prijal na svojom zasadnutí 30.04.2012 uznesenie, ktorým poveril P. X. ako hlavného hospodára zabezpečiť realizáciu vyčistenia mútnej časti štrkoviska Ľubotín a odtokového kanála zo štrkoviska. Tieto práce boli zrealizované 01.05.2012, pričom žalovaný opomenul skutočnosť, že časť parcely č. XXXX, ktorá je v MO SRZ D. vedená pod č. 1, sa podľa ustanovenia § 5 ods. 3 písm. a/ Zákona č. 513/2009 Z.z. o dráhach nachádza v ochrannom pásme dráhy. Vzhľadom na túto skutočnosť v zmysle § 6 ods. 1 písm. e/ citovaného zákona je zakázané bez súhlasu prevádzkovateľa dráh a záväzného stanoviska špeciálneho stavebného úradu vykonávať činnosti, ktoré by mohli poškodiť dráhu alebo jej súčasť alebo ohroziť bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe, najmä uskutočňovať terénne úpravy, zemné práce atď. Dňa 08.05.2012 pri výkone týchto prác dodávateľskou spoločnosťou NAUTILUS s.r.o. Bratislava došlo v žkm 0,8 k poškodeniu káblov vedúcich od kontrolnej rozvodne KR1, ktorá slúži na zabezpečenie správnej polohy výhybiek, voľnosť vlakovej a posunovej cesty a správne návštenie na hlavných a zriaďovacích návěstidlách, čím bolo znefunkčnené staničné zabezpečovacie zariadenie stanica Plaveč v oblasti pre riadenie chodových a odchodových vlakových ciest. V dôsledku toho došlo ku ohrozeniu bezpečnosti a plynulosti železničnej dopravy tak, ako to v rozhodnutí 1T/33/2013 z 20.12.2013 potvrdil aj OS Stará Ľubovňa, ktorý uznal P. X. za vinného z prečinu poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia. Týmto nezodpovedným konaním žalovaného vznikla žalobcovi škoda v žalovanej sume 2.579,69 eur, pričom táto predstavuje materiálnu škodu 212,23 eur a 2.367,46 eur sú náklady tvoriace uvedenie veci do pôvodného stavu.

Súd platobným rozkazom 3Cb/115/2014-52 zo dňa 17.03.2015 návrhu žalobcu v celom rozsahu vyhovel.

Žalovaný v zákonom stanovenej lehote podal odpor, ktorým namietal nárok žalobcu s odôvodnením, že ten nepreukázal výšku vzniknutej škody dostatočným spôsobom. Žalovaný nemal možnosť oboznámiť sa s hodnotou materiálu potrebného na opravu, ani s ostatnými nákladmi, ktoré boli nevyhnutné na uvedenie veci do pôvodného stavu a z toho dôvodu nepristúpil ani k dobrovoľnému plneniu, preto žiadal, aby súd vo veci nariadil pojednávanie.

Následne žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu vo svojom písomnom vyjadrení z 31.07.2015 poukázal na skutočnosť, že ku škode malo dôjsť počas čistenia mútnej časti štrkoviska Ľubotín 08.05.2015. Bezprostredne po tejto udalosti žalobca vykonal opravu poškodených káblov, ich uvedením do pôvodného stavu. Dňa 23.05.2015 vyčíslil vzniknutú škodu tak, že materiálová škoda činí 254,67 eur a celková škoda činí 3.095,63 eur s DPH. Poukázal na ust. § 106 OZ, podľa ktorého sa nárok na náhradu škody premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Vedomosť poškodeného o tom, kto za ňu zodpovedá, musí byť splnená kumulatívne v čase začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby. O tom, kto za škodu zodpovedá sa poškodený dozvie, keď zistí skutkové okolnosti rozhodujúce pre vymedzenie zodpovednostného subjektu v zmysle rozhodnutia NS ČR zo dňa 17.12.2008 v konaní sp. zn. 25Cdo/2883/2006. Vzhľadom na miesto, kde ku škode došlo, muselo byť žalobcovi zrejmé, kto za ňu zodpovedá, že je ním žalovaný. Rybník, na dne ktorého sa nachádzali signalizačné káble, je osadený tabuľkami, na ktorých je zrejmý nápis, že rybník patrí MO SRZ Orlov. Následne v roku 2012 bolo vedené trestné stíhanie voči fyzickej osobe a v ňom si žalobca uplatnil v adhéznom konaní iba čiastku 254,67 eur. Teda z toho je zrejmé, že žalobca mal vedomosť o výške škody aj škodcovi, resp. kto je organizácia, ktorá vykonávala, resp. dala pokyn na vyčistenie rybníka. Vzhľadom na výnimočný charakter tohto miesta, muselo byť žalobcovi zrejmé, že nikto iný ako užívateľ rybníka nemohol vykonávať čistiace práce. Je irelevantné, či to vykonával žalovaný sám alebo prostredníctvom subdodávateľskej organizácie. S poukazom na uvedené má zato, že žaloba podaná na súde 17.10.2014 bola podaná po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty a na základe toho vzniesol námietku premlčania celého nároku.

Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie výsluchom pr. zástupcov účastníkov, obsahom celého spisu, pripojenými listinnými dôkazmi v tomto konaní, pripojeným spisom 1T/33/2013, ako aj obsahom všetkých listinných dôkazov zhromaždených v spise a zistil tento skutkový stav:

Žalovaný prijal na svojom zasadnutí v apríli 2012 rozhodnutie vyčistiť mútnu časť štrkoviska Ľubotín, v ktorej sa nachádza rybník. Tieto práce boli vykonávané v subdodávke, avšak pri ich realizácii došlo ku škode tým spôsobom, že boli poškodené káble vedúce do kontrolnej rozvodne, návestia, zabezpečovacie zariadenia atď. a následkom toho došlo ku ohrozeniu bezpečnosti a plynulosti dopravy. Vzhľadom na túto skutočnosť žalobca bol nútený odstrániť vzniknutú škodu na vlastné náklady svojimi zamestnancami a túto si následne uplatnil vo vzťahu ku žalovanému, pričom tieto náklady predstavujú jednak priamu materiálovú škodu v sume 212,23 eur, ako aj náklady, ktoré tvorili výkony prác robotníkov, mechanizmov, ktoré sa podieľali na odstránení týchto škôd a to v sume 2.367.46 eur.

Pr. zástupkyňa žalobcu v konaní pred súdom poukázala na to, že z poverenia pracovníka žalovaného došlo ku škode tým, že vykonával práce, ktoré sú zakázané v zmysle Zákona o dráhach v ochrannom pásme dráhy, pričom tieto mohol vykonávať len so súhlasom prevádzkovateľa dráhy. Jeho nezodpovedným postojom došlo ku vzniku škody, ktorú si žalobca uplatňuje touto žalobou. Škodu zahŕňujú materiálové náklady a náklady, ktoré tvoria uvedenie veci do pôvodného stavu. Voči konkrétnej osobe žalovaného p. X. bolo vedené trestné stíhanie na tunajšom súde a jeho právoplatnosťou a vykonateľnosťou dňa 08.01.2014 žalobca považuje tento deň za deň, kedy sa dozvedel žalobca o tom, kto za škodu zodpovedá a až týmto dňom si mohol uplatniť voči žalovanému nárok na náhradu škody. Teda nesúhlasí s tým, že došlo ku premlčaniu jeho nároku. Pokiaľ ide o výšku škody, tvoriacu uvedenie veci do pôvodného stavu, je to pomerne vysoká čiastka, ale podstatnú časť predstavujú náklady na autodopravu, pričom vozidlá absolvovali cestu zo vzdialenosti cca 200 km. Na oprave sa zúčastnilo 7 zamestnancov a ďalšie položky, ktoré sú podrobne uvedené v žalobnom návrhu a prílohách, ktoré ho tvoria. Všetky jeho údaje, ktoré sú uvedené v žalobe, potom boli dané do elektronického systému a na základe týchto informácií spracovaná celková škoda. Žalobca si v trestnom konaní uplatnil celú škodu 3.095,50 eur, ale v trestnom konaní sa stále berie do úvahy iba škoda spočívajúca v materiálových nákladoch, nič iné tak, ako to bolo aj v tomto prípade. Napriek tvrdeniu žalovaného má zato, že nárok nie je premlčaný. Výšku škody podľa názoru pr. zástupcu dostatočne vyčíslili, preukázali, považujú ju za konečnú a náklady na odstránenie škody za nevyhnutné. Zotrváva na stanovisku, že ku začatiu plynutia

premlčacej doby došlo až 08.01.2014, odkedy sa dozvedel žalobca, kto zodpovedá za škodu. Od toho dňa mu začala plynúť dvojnásobná premlčacia doba a má zato, že žalobca splnil aj objektívnu premlčaciu dobu troch rokov na uplatnenie sporného nároku. Má zato, že žalovaný doposiaľ nepredložil žiadne námietky, ktoré by podľa jeho názoru preukazovali, že zo strany žalobcu vynaložené náklady neboli účelné. Pokiaľ ide o judikatúru, poukázala na rozhodnutie KS Košice, ktoré zaujalo úplne opačný názor na plynutie premlčacej doby a z toho dôvodu necháva otázku premlčania na úvahu a rozhodnutie súdu.

Pr. zástupca žalovaného v konaní pred súdom poukázal na dve podstatné výhrady týkajúce sa žalobného nároku. Prvá spočíva v preskúmateľnosti predložených dôkazov v časti uvedenia veci do pôvodného stavu v sume 2.367,46 eur, pričom táto výška nákladov je neúmerne vysoká a má pochybnosti, či ide o nevyhnutne vynaložené náklady. Pre premlčanie daného nároku je rozhodujúci v danom prípade moment, kedy sa žalobca dozvedel o výške škody, na základe objektívnych informácií a o škodcovi. Uviedol, že P. X., ktorý bol v trestnom stíhaní odsúdený, nie je zamestnancom žalovaného, ani jeho štatutárnym orgánom. Vykonával funkciu hospodára a bol poverený vyčistením rybníka. Znovu poukázal na svoje písomné vyjadrenie k predmetu sporu a judikatúru, z ktorej je zrejmé, že rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté o vine, za škodu sa bez všetkého nepovažuje za deň, kedy sa poškodený dozvedel o osobe škodcu. Naopak o osobe, ktorá zodpovedá za vzniknutú škodu, sa poškodený dozvie v okamihu, keď dostane informáciu na základe ktorej si môže urobiť úsudok o konkrétnej osobe škodcu. Teda v spornom prípade sa žalobca už v čase, keď vykonal uvedenie veci do pôvodného stavu musel dozvedieť, že za vzniknutú škodu zodpovedá žalovaný, ktorý sa o mieste, kde bola škoda spôsobená, stará, nakoľko rybník je označený tabuľami, že ide o revír práve v správe žalovaného. Teda možno objektívne predpokladať, že škodu mohol spôsobiť len žalovaný. Napriek tomu žalobca čakal 2,5 roka do momentu podania žaloby a tým došlo ku jeho premlčaniu. Žalobca mal podať žalobu v lehote do 23.05.2014, nakoľko po tomto termíne je jeho nárok premlčaný z hľadiska uplynutia premlčacej doby.

Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nároku žalobcu je možné vyhovieť iba v časti 254,67 eur.

Z pripojeného trestného spisu 1T/33/2013 tunajšieho súdu vyplýva, že Krajské riaditeľstvo PZ Prešov, odbor železničnej polície, oddelenie železničnej polície PZ Prešov listom zo dňa 05.09.2012 upovedomilo žalobcu, že bolo vznesené obvinenie na obvineného P. X. pre trestný čin v zmysle § 288 Trestného zákona a okrem iného sa v závere tohto upovedomenia konštatuje, že došlo ku vzniku škody, a to materiálovej škody vo výške 254,67 eur. Toto upovedomenie bolo doručené žalobcovi 07.09.2012. Teda z obsahu tohto upovedomenia je jednoznačne preukázané, že žalobca už v tom čase mal vedomosť, o akej výške škody sa bude pojednávať v trestnom konaní, že to nebude celá ním uplatnená a vyčíslená škoda, resp. náklady žalobcu na uvedenie veci do pôvodného stavu v sume 2.367,46 eur. Teda žalobcovi nič nebránilo v tom, aby si tento nárok uplatnil na súde nezávisle na prebiehajúcom trestnom konaní, pretože už bol uzročený s tým, že predmetom trestného konania bude iba časť škody žalobcu a to skutočné materiálové náklady. Z predmetného upovedomenia bolo zrejmé, kto zodpovedá za zvyšok škody, teda 08.09.2012, nasledujúci deň po doručení tejto písomnosti začala plynúť žalobcovi 2 ročná subjektívna premlčacia lehota, ktorá uplynula 08.09.2014.

V zmysle § 106 ods. 1 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne za 10 rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. To neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Pri premlčaní práva na náhradu škody je stanovená kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna a objektívna. Začiatok subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne, na sebe nezávisle a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemožno prekročiť. Subjektívna premlčacia doba je dvojnásobná a pre začatie jej plynutia je významný subjektívny prvok pozostávajúci z dvoch zložiek. Prvou z nich je, kedy sa poškodený dozvie o škode. Pri nej sa vyžaduje preukázaná vedomosť poškodeného o vzniknutej škode určitého druhu a rozsahu do tej miery, aby mohol svoj nárok uplatniť v žalobnom návrhu na súde. Okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o škode sa potom nemusí kryť s okamihom škodovej udalosti, či protiprávnym konaním. Druhou podmienkou je, kedy sa poškodený dozvie o tom, kto sa vzniknutú škodu zodpovedá. Za škodu bude obvykle zodpovedať priamo škodca, ktorý ju spôsobil,

avšak v niektorých prípadoch môže zodpovedať aj iná osoba, napr. ak škoda bola spôsobená tými, ktorí nemôžu posúdiť následky svojho konania atď.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe, v tomto zákone stanovenej, § 101 až § 110. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Žalovaný voči nároku na náhradu nákladov, ktoré si žalobca vyčíslil v žalovanej sume, v podobe nákladov na uvedenie veci do pôvodného stavu vzniesol námietku premlčania, ktorú odôvodnil tým, že žalobca už v čase, keď podával podnet na začatie trestného stíhania a v ňom si uplatňoval nárok voči v tom čase neznámom páchatelovi, tak už 23.05.2012 mal vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá.

Podľa názoru súdu túto vedomosť mal najneskôr po doručení upovedomenia zo strany Krajského riaditeľstva PZ, odboru železničnej polície Prešov dňa 07.09.2012. Žalobca na súde sa mohol úspešne domáhať náhrady škody najneskôr do 08.09.2014. Žaloba bola podaná na súde 17.10.2014, po uplynutí premlčacej doby. Keďže žalovaná strana vzniesla námietku premlčania, tak súd na ňu musel prihliadnúť a tento nárok zamietnuť.

Pokiaľ ide o materiálové náklady v sume 254,67 eur, túto sumu ani napokon žalovaná strana nenamietala a bola ochotná v tejto časti uzatvoriť aj súdny zmier, avšak s týmto nesúhlasil žalobca. V tejto časti má súd zato, že nárok žalobcu je dôvodný.

Tak v tomto ako aj v trestnom konaní bolo nesporne preukázané, že ku škode na strane žalobcu došlo tým, že musel odstrániť poruchu, ktorú spôsobil žalovaný pri čistení rybníka. Výšku týchto nákladov nespochybnil ani žalovaný, uznal, že škoda spôsobená bola a uvedomujúc si svoju zodpovednosť aj prejavil ochotu túto uhradiť.

V danom prípade sú splnené všetky podmienky vzniku zodpovednostného vzťahu v zmysle § 420 ods. 1 až 3 OZ. Žalovaný sa nijakým spôsobom nevyvinil a preto nesie zodpovednosť za vzniknutú škodu. Tento nárok žalobcu nie je premlčaný, pretože bol predmetom trestného konania a v jeho priebehu došlo ku spočívaniu lehoty. Po právoplatnom rozhodnutí v trestnom konaní dňa 08.01.2014 pokračovalo plynutie premlčacej doby, keď bol žalobca so svojim nárokom na náhradu škody odkázaný na občianskoprávne konanie. Podanou žalobou zo dňa 17.10.2014 bol nárok uplatnený včas.

Z toho dôvodu súd považuje nárok žalobcu za jednoznačný a nesporný a preto mu vyhovel.

Žalobca sa okrem istiny domáhal aj zaplatenia úroku z omeškania.

Podľa § 365 ods. 1 ObZ, dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

Podľa § 369 ods. 1 ObZ, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia.

Podľa § 369 ods. 2 ObZ, ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

Podľa § 3a nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „nariadenie“), ak došlo k omeškaniu pred 1. januárom 2015, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných do 31. decembra 2014.

Podľa vyššie citovaného ustanovenia § 369 ods. 1 ObZ vzniká veriteľovi nárok na úroky z omeškania pri omeškaní s plnením peňažného záväzku zo strany dlžníka bez ohľadu na príčinu, ktorá toto omeškanie spôsobila. Súd mal v predmetom konaní za preukázané, že žalobcovi vznikla škoda, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania žalovaný, preto má žalobca nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy. Tie neboli medzi zmluvnými stranami osobitne dojednané, preto žalobca má nárok na úroky z omeškania

v zákonom stanovenej výške. V čase, od kedy žalobca žiada priznať mu úroky z omeškania, t. j. 17.10.2014 bola základná úroková sadzba ECB pre hlavné refinančné operácie 0,05 %, a teda žalobca má nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5,05 % ročne (5,00 % + 0,05 %).

O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na tunajšom súde do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.